

יבמות יג: (נקודותיים ש 2 ברחבות) עד טז. (ש 3)

ביאורי מושגים
ישנן שתי סיבות מדוע צריך לדעת מהי השנה שאליה משתייך הפרי:
א. אסור להפריש תרומה מפרי של שנה אחת על פרי של שנה אחרת,
ב. ברוב השנים מפרישים מעשר שני (שאותו או את שוויו מעלים לירושלים) בשנה השלישית והשישית מפרישים מעשר עני (שאותו נותנים לעניים)

א. אם היה כתוב **מ'תל'ד' - היינו לומדים רק על איסור עשיית חבורה למת**
א. אם היה כתוב **מ'תל'ד' - היינו לומדים רק על איסור התחלקות חבורות חבורות**

אבל כיוון שכתוב **א'תל'ד' - לומדים מהפסוק את שני הדינים**

איסור א'תל'ד'

באותו מקום:
ר"ל ורב: נוהג אפילו בבתי דין שונים (לכן ב"ש לא נהגו כפסקם)
ר"י ושמואל: נוהג רק באותו בית דין (לכן ב"ש נהגו כפי פסקם)

במקומות שונים:
כולם מודים: אינו נוהג בכלל

לכן:
א. מגילה נקראת בכרכים בזמן אחד ובכפרים בזמן אחר.
ב. במקומו של ר"א חיללו שבת כדי להכין מכשירי מילה,
ג. בגליל אכלו עוף עם חלב (למרות שביהודה לא נהגו כך)
ד. במקומו של ריב"ל טלטלו נר שכבה (למרות שבמקומו של ר' יוחנן לא עשו זאת)

ניסיון הוכחה שב"ש לא נהגו לפי הפסקים שלהם

המשנה קובעת שבית הלל נשאו נשים מבית שמאי
מכאן שבית שמאי לא נהגו כפסקם

דחיה: ב"ש נהגו לפי פסקם - אבל אם היתה אישה שנולדה מצרת קרובה הם היו מודיעים על כך לב"ה

הצרות של ב"ש שהתייבמו - לפי ב"ה - עברו על כרת (איסור 'אשת אח')
 הצרות של ב"ה שהתחתנו עם זרים - לפי ב"ש - עברו רק על לאו (לא תהיה אשת המת...לאיש זר)

לכן:
 בנות הצרות של ב"ש (שהיו בנות חייבי כריתות) - היו ממזרות לפי ב"ה
 בנות הצרות של ב"ה (שהיו בנות חייבי לאווין) - היו מותרות לפי ב"ש

כיוון שב"ש סברו שבני חייבי לאווין מותרין (בניגוד לר"ע שהפך אותם לממזרים)

הוכחות מ'במות' - שב"ש נהגו לפי הפסקים שלהם

הוכחה:

ר"ש קובע שבית הלל נמנעו מלישא נשים שהם ודאי בנות צרות מבית שמאי (מכאן שב"ש נהגו כפסקם)

ניסיון הוכחה:

רשב"ג התנגד ליוזמתו של ריב"נ (שהציע שהצרות יחלצו וכך יצאו ידי חובת כולם). מחשש שזה יפגע בצרות הראשונות. מכאן שהיו צרות שהתחתנו עם האחים (כשיטת ב"ש) שעליהן חשש רשב"ג שתקנתו של ריב"נ תפסול אותן

דחיה:

מדובר בצרות שהתחתנו עם אנשים זרים (כשיטת ב"ה) רשב"ג חשש שאם נצריך אותם חליצה הם יתגנו על בעליהן.

ניסיון הוכחה:

ר"ט חיכה להזדמנות שתבוא לידו צרת הבת והוא ישיא אותה לאח (כשיטת ב"ש) מכאן שב"ש נהגו כדבריהם.

דחיה:

ר"ט רצה להשיאה לאיש זר (כשיטת ב"ה) כדי לחדש שלא מקבלים את יוזמת ריב"נ (שהציע חליצה מספק)

הוכחה:

הברייתא מספרת שעל אף שר' אלעזר בן צדוק היה מתלמידי שמאי - הוא היה נוהג כב"ה. מכאן ששאר תלמידי שמאי נהגו כשמאי

הוכחה:

ר' יהושע פחד לפסוק נגד ב"ש מחשש שבני הצרות (שלפי ב"ה הם פסולים) ירוצצו את ראשו מכאן שב"ש נהגו כפסקם (שהרי היו אנשים שהם בני צרות - שלפי ב"ה הינם פסולים)

לפי ר"י ממזרים הם רק בנים של חייבי מיתות ב"ד. אבל בנים שנולדו מחייבי כריתות אינם ממזרים אלא רק פסולים.

הוכחה:

הברייתא מספרת שבימי ר' דוסא בן הרכינס התירו ב"ש את הצרות

ניסיונות הוכחה מדינים אחרים - שב"ש נהגו לפי הפסקים שלהם

ניסיון הוכחה:

ר"ע נהג לעניין מעשרות גם כב"ה וגם כב"ש. (הוא עישר אתרוג שנלקט בא' שבט גם לפי השנה הקודמת שמא ט"ו בשבט הוא ר"ה, וגם לשנה הבאה שמא א' שבט הוא ר"ה)

דחיה:

ר"ע נהג רק כב"ה (והוא החמיר כיוון שהסתפק מהו ר"ה לפי ב"ה)

ניסיון הוכחה:

שמאי הזקן סיכך בשביל נכדו הקטן (כשיטת ב"ש המחייבים קטנים בסוכה)

דחיה:

כשלא מוכח שפוסקים בצורה שונה - מותר (וכאן יכלו לחשוב ששמאי רצה לאוורר את החדר)

ניסיון הוכחה:

בית שמאי הרחיבו חור שחיבר בין שוקת יהוא למקווה (כיוון שסברו שחיבור מקוואות הוא רק כשרוב הדופן פרוצה)

דחיה:

כשלא מוכח שפוסקים בצורה שונה - מותר (וכאן יכלו לחשוב שרצו להגדיל את כמות המים)